

Utlåtande 2018:32 Rotel VII (Dnr 2017/001962)

Taxa för upplåtelse av offentlig plats. Revidering

Revidering

Förslag från trafiknämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för upplåtelse av offentlig plats, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 2a-c till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 15 mars 2018, med undantag för evenemang med subventionerad avgift enligt bilaga 2b till utlåtandet Avgifter, där trafiknämndens förslag på avgifter justeras till ingen avgift.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Stadens taxa för upplåtelse av offentlig plats är stadens verktyg för ekonomisk ersättning i samband med upplåtelse av offentlig plats på den mark staden förvaltar.

All offentlig plats upplåts genom polistillstånd. Trafikkontoret är polisens remissinstans för i stort sett all offentlig plats förvaltd av staden. Stadens villkor kan då bland annat vara ekonomisk ersättning och avgiften regleras i taxan. Vad som är offentlig plats, att det är kommunfullmäktige som ska fastställa avgifter och hur dessa får tas ut och användas regleras i lag.

Trafiknämnden har genom åren flera gånger reviderat taxan i olika omfattning och för att anpassa utformning och avgifter efter stadens och olika verksamheters utveckling och förändring. I denna revidering har utgångspunkten varit att förbättra servicen till medborgarna och att gå igenom

alla delar av upplåtelse taxan. Det har resulterat i ett omfattande arbete med ett stort antal förändringar. Att föreslå ett nytt avgiftsberäkningssystem för kategorin tillfälliga försäljningsbyggnader har dock inte rymts inom denna revidering varför trafikkontoret får i uppdrag av trafiknämnden att utreda detta vidare.

Trafiknämnden föreslår i ärendet förändringar av olika omfattning i alla taxans kategorier, dess övergripande bestämmelser och även i arbetssätt. Särskilt vill nämnden lyfta fram förändringar inom rubrikerna evenemang och försäljning samt zonsystemet. Enbart bilagorna 2a-c fastställs av kommunfullmäktige. Zonsystemet fastställs av trafiknämnden. Bilaga 4 om zonindelning bifogas för helhetsbilden av ärendet. Bilaga 3 finns med enbart som en jämförelsebilaga mellan innevarande och föreslagen upplåtelse taxan.

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till trafiknämndens förslag till reviderad taxa för upplåtelser av offentlig plats. De föreslagna ändringarna bedöms uppnå syftet att åstadkomma en taxa med bättre förutsägbarhet om vilken avgift som gäller.

Mina synpunkter

Stockholms stad ska ge goda förutsättningar för ett levande kulturliv i det offentliga rummet eftersom det är betydelsefullt för stadens medborgare och stadens attraktivitet. Kultur- och föreningslivet visar stort intresse för arrangemang i stadsrummen och sådana initiativ bör uppmuntras för att berika det offentliga rummet. Staden bör eftersträva och bidra till att olika föreningar, organisationer och grupper kan ordna aktiviteter och evenemang.

Taxan för upplåtelse av offentlig plats är stadens verktyg för ekonomisk ersättning i samband med att staden tillåter olika aktörer att använda offentlig plats för varierande ändamål.

Staden har genom åren återkommande reviderat taxan i olika omfattning och för att anpassa utformning och avgifter efter stadens och olika verksamheters utveckling och förändring. I denna revidering har utgångspunkten även varit att förbättra servicen till medborgarna och att gå igenom alla delar av upplåtelse taxan.

Revideringen av upplåtelse- och evenemangstaxan innebär att kategorierna evenemang utan avgift samt evenemang med avgift utgår och ersätts av den nya kategorin evenemang. Inom kategorin finns subventionerade evenemang som föreslås bli avgiftsbefriade genom en förändring jämfört med beslutet i trafiknämnden. Även tillfälliga parker görs avgiftsbefriade eftersom att dessa tillför stadsrummet en positiv förändring. Barn- och ungdomsverksamhet blir enligt tidigare praxis fortsatt avgiftsbefriade.

En ny kategori, tillfällig aktivitetsanläggning, införs och syftar till att hantera olika typer av kulturverksamhet, idrottsverksamhet och lägerverksamhet som bedrivs under lång tid och på stora ytor. Exempel på detta är Enskedespelen och Quarnevalen som genom revideringen av taxan nu ges möjlighet för långsiktighet.

Förslaget innehåller även den nya zonen W som tillämpas på mindre attraktiva platser och innebär att alla upplåtelser inom området som faller inom rubriken evenemang sätts till noll kronor under en period av maximalt tre år.

Bilagor

Bilaga 1: Reservationer m.m.

Bilaga 2a: Allmänna bestämmelser

Bilaga 2b: Avgifter

Bilaga 2c: Beräkning av avgift för fristående försäljningsbyggnader

Bilaga 3: Jämförelse mellan innevarande och föreslagen upplåtelse- och evenemangstaxa

Bilaga 4: Zonindelning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delvis bifalla föredragande borgarråds förslag till beslut.
2. Därutöver anför följande.

Vi välkomnar att stadens upplåtelse- och evenemangstaxa revideras och att evenemang med subventionerad avgift föreslås bli avgiftsbefriade genom en förändring jämfört med beslutet i trafiknämnden. Att majoriteten har lyssnat på vår kritik gällande demonstrationer och andra taxor under bilaga 2b är också glädjande. Men tyvärr innehåller förslaget fortfarande taxeförändringar som är olyckliga och behöver omarbetas på ett flertal punkter.

Trafikkontoret har gjort bedömningen att en avgiftsdifferentiering mellan kulturevenemang och andra evenemang strider mot likabehandlingsprinciperna i avgiftslagen. Dels behöver lagen förändras för att kunna säkerställa att högt uppskattade evenemang och tillställningar ska kunna finnas även i framtiden, dels behöver staden hitta lösningar som inte bara tillgodoser speciellt utpekade evenemang, utan också ser till att nya potentiella evenemang ska kunna tillkomma.

Att majoriteten hävdar att Enskedespelets avgift blir likvärdig den de betalade 2014 samtidigt som den föreslagna avgiften för tillfälliga aktivitetsanläggningar riskerar att resultera i betydligt dyrare totalkostnad för evenemanget är djupt oroande. Vidare är vi bekymrade över vilken konsekvens avgiftsförändringarna, som sker till följd av att tennisbanor och bangolf tas bort som kategorier, får för etableringar som är älskade av många. Staden måste ta fram ett kategoriseringssystem, och avgiftsnivåer, som säkerställer att vi kan få en varierad stad med olika kultur, fritid och idrottsinslag som både innefattar redan existerande anläggningar och kommande idéer, utan att specifika undantagskategorier skapas som riskerar att låsa ute nya aktörer. Utöver detta måste nya avgiftsförändringar i den här storleksklassen alltid fasas in kontinuerligt, så att verksamheter har möjlighet att ställa om.

Vi är vidare kritiska till att majoriteten inte vill upplåta evenemang i längre än sju dagar, och det är otydligt huruvida den policyn även berör den nya kategorin tillfälliga aktivitetsanläggningar. Detta måste förtydligas i syfte att garantera att evenemang inom denna kategori ska kunna få tillstånd för fler än sju dagar. Om evenemang får tillstånd och bedöms skapa ett mervärde för stadens befolkning ser vi inget hinder för att dessa ges tillstånd som är så långa som lagen tillåter. Att det behövs ta fram särskilda undantag visar att det finns ett behov av längre tillstånd.

Den föreslagna avgiften för food trucks riskerar att få skrämja bort ännu fler food trucks från staden. Majoriteten har redan chockhöjt avgiften för nyttoparkeringstillstånd. Food trucks har förutsättningar att skapa nya jobb och företag, och skapar ett mervärde för många utan att kräva bestående ingrepp i stadens fysiska utformning. Därför måste den föreslagna avgiften och den rådande avgiften för nyttoparkeringstillstånd sänkas.

Tillstånden, som dessa taxor avser, är av största vikt för att ha en levande, kulturrik och rolig stad att bo i. Alla förändringar i taxorna och tillsynsverksamheten måste ta detta i beaktande för att bevara, och utveckla, dessa värden.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för upplåtelse av offentlig plats, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 2a-c till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 15 mars 2018, med undantag för evenemang med subventionerad avgift enligt bilaga 2b till utlåtandet Avgifter, där trafiknämndens förslag på avgifter justeras till ingen avgift.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 7 februari 2018

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Daniel Helldén

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Stadens taxa för upplåtelse av offentlig plats är stadens verktyg för ekonomisk ersättning i samband med upplåtelse av offentlig plats på den mark staden förvaltar.

All offentlig plats upplåts genom polistillstånd och det är polismyndigheten som remitterar staden, bilägger stadens villkor och sedan utfärdar tillståndet. Trafikkontoret är polisens remissinstans för i stort sett all offentlig plats förvaltd av staden. Stadens villkor kan då bland annat vara ekonomisk ersättning och avgiften regleras i taxan. Vad som är offentlig plats, att det är kommunfullmäktige som skall fastställa avgifter och hur dessa får tas ut och användas regleras i svensk lagstiftning.

Trafiknämnden har genom åren flera gånger reviderat taxan i olika omfattning och för att anpassa utformning och avgifter efter stadens och olika verksamheters utveckling och förändring. I denna revidering har utgångspunkten varit att förbättra servicen till medborgarna och att gå igenom alla delar av upplåtelse taxan. Det har resulterat i ett omfattande arbete med ett stort antal förändringar. Att föreslå ett nytt avgiftsberäkningssystem för kategorin tillfälliga försäljningsbyggnader har dock inte rymts inom denna revidering varför trafikkontoret får i uppdrag av trafiknämnden att utreda detta vidare.

Trafiknämnden föreslår i ärendet förändringar av olika omfattning i alla taxans kategorier, dess övergripande bestämmelser och även i arbetssätt. Särskilt vill nämnden lyfta fram förändringar inom rubrikerna evenemang och försäljning samt zonsystemet.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 november 2017 följande.

1. Trafiknämnden godkänner för egen del förslaget till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats som följer av föreliggande tjänsteutlåtande samt tillhörande bilagor.
2. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att fastställa förslaget till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats enligt bilaga 2a, 2b och 2c att gälla från och med den 1 mars 2018.

3. Trafiknämnden ger trafikkontoret i uppdrag att utreda och föreslå ett nytt avgiftsberäkningssystem för tillfälliga försäljningsbyggnader.

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (M) och Karin Ernlund (C), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Patrik Silverudd (L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Mikael Valier (KD) instämmer i förslag från Bo Arkelsten m.fl. (M) och Karin Ernlund (C).

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 november 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Projektet ”Revidering av upplåtelse-taxa 2017”

Stadens taxa för upplåtelse av offentlig plats, i dokumentet benämnd taxan, är stadens verktyg för ekonomisk ersättning i samband med upplåtelse av offentlig plats på den mark staden förvaltar. Om staden beslutat att ta ut avgift för en viss typ av upplåtelse är det taxan som avgör vilken avgift som skall nyttjas.

Då taxan inte med automatik indexregleras eller på annat sätt förändras ansvarar trafikkontoret för att löpande se över och revidera taxan. I februari 2017 startade därför kontoret projektet ”Revidering av upplåtelse-taxan 2017” med det primära projektmålet att utarbeta ett förslag till ny taxa i form av detta tjänsteutlåtande.

Syftet med projektet är utöver indexering att säkerställa att taxan:

- Är utformad och används med fokus på god service till allmänheten och näringslivet.
- Värnar om likabehandling och konkurrensneutralitet.
- Är levande och växer tillsammans med staden, dess visioner och en stadsbild i ständig förändring.
- Har en realistisk ekonomisk nivå.
- Är uppdaterad med hänsyn till gällande lagstiftning.

Projektet genomförs under 2017 och inkluderar även förberedelser av själva implementeringen av den föreslagna taxan, såsom justering av villkorsbilagor vid upplåtelser, anpassningar av IT-system med mera.

Övergripande om projektet

I arbetet med förslaget har taxans alla kategorier i olika grad genomarbetats baserat på projektets syfte. Ordval, definitioner, ekonomiska nivåer, villkor med mera har arbetats igenom och justerats i olika grad. Relationen till gällande lagstiftning har setts över, stadsrummets förändring och relationen till taxan har analyserats och erfarenheten från arbetet med historiska revideringar och dess

effekter har vägts in. Alla rubriker har fått nya namn, vissa kategorier har utgått, andra har tillkommit och sammanslagningar samt namnjusteringar har skett. Så långt som möjligt har avgiftsförslaget baserats på zon, ianspråktagen yta och tid, eftersom kontoret bedömer att detta är det bästa sättet att garantera likabehandling. Ledorden i arbetet har varit service till allmänhet och näringsliv och säkerställande av likabehandling.

Om avgifter

Stadens rätt att ta ut avgift

Den så kallade avgiftslagen, Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m.m., ger kommunen rätt att ta ut avgift i samband med upplåtelse av offentlig plats. Lagen säger att om ett tillstånd enligt ordningslagen (1993:1617) lämnats av polismyndigheten så får kommunen ta ut ersättning för användning av offentlig plats som står under kommunens förvaltning. Grunder för beräkning av avgiften skall enligt avgiftslagen beslutas av kommunfullmäktige.

Hur avgiften skall beräknas

Enligt avgiftslagen får en kommun ta ut ersättning för upplåtelse enligt ovan. Hur avgiften skall sättas regleras i avgiftslagens 2 § enligt följande:

”Ersättning utgår i form av en avgift med belopp, som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.”

Stadens möjlighet att reglera upplåtelser

Utöver möjligheten att ta ut en avgift i samband med en upplåtelse så har staden tre olika verktyg för att reglera upplåtelser. Dels har en kommun enligt ordningslagen rätt att säga nej i sitt remissvar till polismyndigheten och polismyndigheten måste då avslå ansökan. Vidare ger avgiftslagen en kommun rätt att i taxan differentiera avgifterna för olika typer av upplåtelser. Slutligen har en kommun i samband med sitt remissvar till polismyndigheten rätt att bifoga villkor som gäller i samband med upplåtelsen, så kallade villkorsbilagor.

Om villkorsbilagor

En kommuns rättighet att enligt ordningslagen sätta villkor för en upplåtelse ger staden möjlighet att detaljerat styra vad som gäller för olika typer av upplåtelse. Kontoret reviderar villkorsbilagorna löpande, och de är inte en del av taxan. Detta innebär att taxan övergripande styr vilken typ av upplåtelse som är belagd med vilken avgift, medan villkorsbilagorna styr hur olika typer av upplåtelse ska hanteras.

Beräkning av en plats attraktivitet

Zonsystemet

Vid föregående revidering ersattes det tidigare geografiska zonsystemet baserat på innerstad/ytterstad genom att staden delades in i fyra zoner (A-D), baserat på olika platser attraktivitet. Upplåtelser i zon A har högst avgift för att sedan i vissa

fall minska i zon B-D. Syftet med systemet är att säkerställa att avgiften är i nivå med platsens attraktivitet.

Kontoret föreslår i och med denna revidering ett tillägg till zonkartan i form av en ny zon benämnd W för att möjliggöra att lyfta fram oattraktiva ytor. Zonen föreslås vara möjlig att använda i samband med att den föreslagna taxan börjar gälla.

Zonkartan

Nuvarande zonkarta är framtagen av kontoret i samband med föregående revidering och utgick från en tidigare modell som baserades på innerstad/ytterstad men som därefter vidareutvecklats baserat på formuleringarna i taxans allmänna bestämmelser. I nu gällande taxa återfinns dessa i 5§, i förslaget till ny taxa i 6§.

De olika områden som utgör zonindelningen illustreras i bilaga 4. Allteftersom staden växer och förändras kommer zongränserna att anpassas. Större förändringar redovisas nämnden och kontoret modifierar mindre gränsdragningen efter hand. Alla förändringar styrs av 6§ i bilaga 2c, Allmänna bestämmelser.

Zonsystemets möjlighet till att på detaljerad nivå definiera zon och blanda olika zoner inom ett geografiskt område ökar enligt kontoret både likabehandling och möjligheten att justera avgiftssystemet i takt med att stadsrummet förändras. En zonkarta över staden kommer att publiceras i samband med att den nya taxan börjar gälla.

Ny zon: W

Kontoret har sedan tidigare arbetat med frågor kopplade till så kallade döda ytor eller ”wasted spaces”. Frågorna har handlat om hur staden kan lyfta fram oattraktiva ytor och göra dem mer attraktiva genom till exempel avgiftsnedsättning riktad mot exempelvis evenemang, kaféer och marknader.

Zonsystemets funktion är att anpassa avgiften i relation till platsens attraktivitet, men, oattraktiva ytor kan utvecklas ytterligare genom införandet av en zon som endast påverkar upplåtelser inom rubrikerna FÖRSÄLJNING och EVENEMANG.

Kontoret föreslår att den nya zonen benämns W, att den ligger ovanpå den befintliga zonkartan och innebär att alla upplåtelser inom området som faller inom rubrikerna FÖRSÄLJNING och EVENEMANG sätts till noll kronor. Upplåtelser inom andra rubriker beräknas enligt A-D zon. Kontoret föreslår även att tidsbegränsa zonen W till att kunna gälla ett utvalt område i max 3 år varefter området skall utvärderas och revideras i det löpande arbetet med zonkartan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret. Dialog har förts med stadsledningskontoret, idrottsförvaltningen samt kulturförvaltningens kulturstrategiska stab och kulturförvaltningens evenemangsavdelning.

Övergripande förändringar

Revidering

Taxan föreslås en löpande revidering och det bedöms som rimligt att detta görs i 1-2 års perioder kombinerat med enskilda tjänsteutlåtanden i särskilda ärenden vid behov.

Huvudsyftesprincipen

Den nu gällande taxan består av 6 olika rubriker med sammanlagt 46 olika kategorier som styr avgiftsberäkning och övergripande villkor. Flera olika kategorier från flera olika rubriker kan användas för en och samma upplåtelse. Detta skapar en otydlighet i hur en upplåtelse definieras, och försvårar för sökande att i förväg beräkna avgiften för upplåtelsen.

Förslaget innebär därför en ny process benämnd huvudsyftesprincipen som styr hur en upplåtelse skall definieras. Vilken upplåtelsekategori som ska användas ska definieras utifrån frågeställningen ”Vad är huvudsyftet med upplåtelsen?” enligt följande.

Steg 1

Upplåtelsen definieras av kontoret som tillhörande en av taxans rubriker baserat på dess huvudsyfte.

Steg 2

Upplåtelsen definieras som tillhörande en av rubrikens kategorier och det är sedan denna kategori som avgör avgift och villkor för upplåtelsen.

Med nuvarande taxans utformning finns till exempel möjlighet att inom ett område upplåtet för evenemang även tillämpa en taxa gällande försäljning eller byggverksamhet. En kran utanför ett hus med syfte att bära upp belysning för en filminspelning kan upplåtas antingen som ”filminspelning” eller som ”kran”.

Genom huvudsyftesprincipen upplåts ett område för evenemang helt enkelt med en kategori och flera kategorier kombineras inte ihop. Kranen i exemplet ovan upplåts således som filminspelning eftersom detta är huvudsyftet.

Kontoret menar att införandet av huvudsyftesprincipen gör taxan tydligare och bättre säkerställer likabehandling, eftersom det blir enklare för både sökande och kontoret att förutse och avgöra vilken typ av upplåtelse det handlar om, hur den skall upplåtas och vilken avgift som skall tas ut.

Analys och konsekvenser

Föreslagna förändringar

Förslaget innebär tre slag av förändringar. För det första föreslås en förändring av de allmänna bestämmelserna, de övergripande villkor som gäller för alla upplåtelser som taxan reglerar och som återfinns i bilaga 2a.

För det andra föreslås förändringar av taxans olika rubriker som grupperar upplåtelser med samma övergripande syfte under en rubrik. Exempelvis är olika typer av evenemang, oavsett syfte, placerade under rubriken evenemang, och olika upplåtelser för försäljning placerade under rubriken försäljning.

För det tredje föreslås förändringar av kategorierna inom de olika rubrikerna. Kategorierna styr avgiften för olika typer av upplåtelser, och vissa övergripande villkor och förutsättningar.

Nedan redovisas föreslagna förändringar i följande ordning:

- 1 Allmänna bestämmelser
- 2 Rubriker
- 3 Kategorier

Förändringar av allmänna bestämmelser

Kategorin Övrigt ersätts med allmänna bestämmelser

I nu gällande taxa finns en kategori benämnd Övrigt som styr hur avgift för upplåtelser som inte faller inom en kategori beslutas.

I förslaget utgår denna kategori och ramverket för upplåtelser som faller utanför kategorierna och skall avgiftsbeläggas regleras istället enligt följande:

3 § Avgifter för övriga upplåtelser

I det fall en upplåtelse inte faller inom en befintlig kategori beslutas avgift av trafiknämnden med utgångspunkt från närmast likvärdiga kategori.

Syftet med förändringen är att säkerställa likabehandling och skapa en tydligare beslutsgång för upplåtelser som inte passar in i någon kategori.

Arbeten på gatumark och parkmark

Nuvarande taxas övergripande villkor för avgiftsnedläggning oavsett kategori, så kallad nolltaxa, föreslår kontoret justeras enligt följande.

I nuvarande taxa gäller nolltaxa för arbete på gatumark eller parkmark om tillståndsinnehavaren är trafik-, exploaterings-, fastighetskontoret eller en stadsdelsförvaltning samt entreprenörer till dessa.

Avgiftslagen ger enligt kontoret inget stöd för en generell möjlighet för en kommun att befria sig själv från avgift. Detta givet lagstiftning som styr konkurrens och likabehandling. Om upplåtelsen rör sig om en kommuns obligatoriska åtaganden kan det enligt kontorets bedömning dock vara möjligt i vissa fall, med stöd i 4 § i de allmänna bestämmelserna. Kontorets bedömning är att detta är tillämpligt på arbeten på gatumark och parkmark. Paragrafen i taxan formuleras därför om för att inkludera alla stadens förvaltningar enligt följande.

4 § Avgiftsbefriade upplåtelser vid vissa arbeten

Avgiften kan sättas till noll i det fall ändamålet är arbeten på gatu- eller parkmark och tillståndsinnehavaren är någon av stadens förvaltningar eller dess entreprenörer.

Anläggning och byggnad för allmänheten

I nuvarande taxa gäller nolltaxa även för upplåtelser av anläggning eller byggnad uppförd för allmänhetens nyttjande för arbete på gatumark eller parkmark om tillståndsinnehavaren är trafik-, exploaterings-, fastighetskontoret, en stadsdelsförvaltning eller idrottsförvaltningen. Baserat på resonemanget ovan gällande § 4 formuleras paragrafen om för att inkludera alla stadens förvaltningar.

5 § Avgiftsbefriade upplåtelser för vissa anläggningar

Avgiften kan sättas till noll i det fall upplåtelsen är en tillfällig anläggning eller byggnad för allmänhetens nyttjande uppförd och förvaltd av någon av stadens förvaltningar.

Förändringar av rubriker

I förslaget utgår rubriken Övrigt och dess kategorier flyttas till andra rubriker. Rubriken Infrastruktur tillkommer. Namnen på resterande rubriker justeras.

Infrastruktur är en ny rubrik som samlar de upplåtelser som primärt endast nyttjas av staden och ledningsdragande bolag. Rubriken samlar kommunikationsmaster och antenner av olika slag samt nätstationer, teknikskåp och liknande. Även särskilda äldre upplåtelser såsom så kallade buntlådor (PostNords boxar för utdelning) finns inom rubriken.

Endast namnjusteringar och indexering sker och den enda kategori som utgår är telefonkiosk, eftersom kategorin inte längre nyttjas.

En sammanställning av alla förändringar av rubriker och kategorier finns i Bilaga 1: Förändringar av taxan

Förändringar av kategorier

Alla kategorier förutom Tillfälliga bostäder genomgår någon form av justering av ekonomi och/eller övergripande villkor. Vissa kategorier som tidigare inte varit specificerade med en minimiavgift har fått detta tillagt. Alla kategorier förutom Tillfälliga bostäder, som är ett separat ärende i kommunfullmäktige med separat styrande bilagor för ekonomi, justeras enligt konsumentprisindex (KPI) om inget annat anges.

Här följer en beskrivning av de större förändringarna gällande taxans kategorier. Beskrivningen utgår från kontorets förslag till nya rubriker och namn på kategorier i taxan. För tydlighet är alla kategorier skrivna med versaler.

Kategorier under rubriken: Försäljning

FRISTÅENDE FÖRSÄLJNINGSBYGGNAD

I nuvarande taxa används en särskild bilaga, den så kallade "kioskmatriisen" för att räkna fram avgifter för kiosker, gatukök och liknande.

Nuvarande avgift baseras på ett antal andra faktorer utöver zon, exempelvis:

- Möjlighet att parkera i närheten
- Hur ljus och välkomnande miljö upplåtelsen är placerad i
- Typ av byggnader i närheten
- Närhet till nattöppna krogar
- Möjlighet för kunder att sitta ner
- Typ av verksamhet

Kontoret anser att den så kallade "kioskmatriisen" är i stort behov av att uppdateras. Arbetet har dock inte bedömts rymmas inom denna revidering. Kontoret föreslår i och med detta tjänsteutlåtande trafiknämnden att ge kontoret i uppdrag att utreda och föreslå en förändring av "kioskmatriisen" under 2018.

PERMANENT RESTAURANGVERANDA

Kategorin lämnas utöver indexering oförändrad. Kontoret anser inte att offentlig plats bör upplåtas för permanenta byggnader tillhörande fastigheter på det sätt som görs av de fåtal upplåtelser som idag är aktiva inom kategorin. Kontoret föreslår

därför att nya upplåtelser inom kategorin ej tillåts från och med 1 januari 2018 och att kontoret utreder huruvida en avveckling av taxekategorin skulle kunna genomföras samt konsekvenser av detta.

Kategorin SERVERINGSYTA justeras för att tydligare möjliggöra serveringsyta oavsett näringsverksamhet samt möjliggör satellitserveringar som inte är i direkt anslutning till den övriga verksamheten. Särskild avgift för service riktad ut mot gata och liknande införs inom kategorin och speglar avgifterna för försäljningsplats. Detta för att säkerställa att samma typ av verksamhet betalar samma avgift.

VARUSKYLTNING, skyltning på gångyta i anslutning till lokal, ändras från pris per plats till en avgift baserad på ytan som tas i anspråk. Begränsningar i storlek utgår och istället läggs fokus på säkerställande av tillgänglighet.

FÖRSÄLJNINGSPLOTS får en ny avgiftssättning där alla upplåtelsers avgift beräknas per m² och dygn. Detta system ersätter det tidigare där de första 5 dyggen hade en separat fast taxa per plats. För att medges en 50 % nedsättning av avgiften vid nyttjande ett halvt dygn krävdes tidigare att ytan nyttjades 07-19 eller 19-07. Detta ersätts nu med en valfri 12-timmars period. Möjligheten att i anslutning till försäljningsplats upplåta för fritidsaktivitetsytor införs.

Försäljning av julgranar blir en del av denna kategori och avgiften genomgår en mindre justering för att differentieras i relation till zon.

Särskilt om förutbestämda försäljningsplatser

I dagsläget finns ett antal fastställda tillfälliga försäljningsplatser i staden, dessa revideras löpande av kontoret utifrån platsernas respektive förutsättning.

Polistillståndet för dessa innehas av kontoret. Bokning av platserna sker via Kontaktcenter. Avgiften skall följa taxan och ”skolklasser samt barn- och ungdomsföreningar”, även kallat ”barn- och ungdomsloppis”, är avgiftsbefriade.

Systemet gör även att den som bokar en plats inte behöver betala avgift till polismyndigheten (för närvarande 700 kr). Eftersom detta system inte används för någon annan typ av verksamhet föreslår kontoret att möjligheten till att boka en försäljningsplats genom detta system justeras med hänsyn till likabehandling och konkurrensneutralitet enligt följande:

– Kontoret föreslår att barn- och ungdomsverksamhet enligt tidigare praxis fortsatt är avgiftsbefriade men även att hjälpverksamhet med 90-konton får möjlighet att boka dessa platser på lika villkor samt att användningen för dessa två verksamheter ej begränsas till så kallad loppmarknad.

– Kontoret föreslår även att avgifterna för övriga sökanden påläggs en bokningsavgift med 700 kr baserat på nyttjarens fördel av platsen givet att man ej behöver betala för polistillståndet.

FÖRSÄLJNING FRÅN FORDON är en ny kategori som införs för att hantera upplåtelser för fordonsbaserad försäljning, exempelvis så kallade ”foodtrucks” och ”foodbikes”. Avgiftsnivåer speglar FÖRSÄLJNINGSPLOTS.

AKTIVITETSSPECIFIKA OMRÅDEN

Områden med en specifik aktivitet som huvudfokus och försäljning av övriga varor som sekundär verksamhet finns på ett antal platser i staden, exempelvis minigolfbanor. Kategorin är ny och syftar till att med avgiften ta större hänsyn till nyttjarens fördel av platsen. Kategorin föreslås vara möjlig att applicera säsongsbaserat, även i de fall byggnader står kvar utanför säsong.

Kategorier inom rubriken Försäljning som endast räknas upp enligt index och inte genomgår större justeringar:

MARKNADER

Kategorier under rubriken: Reklam och Information

OBJEKT MED ANALOGA YTOR

samt

OBJEKT MED DIGITALA YTOR

Avgifterna för analog och digital reklam föreslås en mindre justering för att differentieras i relation till zon. Utöver detta görs en viss justering baserat på kontorets analys av verksamhetstypen.

KORTARE REKLAMUPPLÅTELSE

Kontoret föreslår definitionen av ”kortare” till att vara max 14 dagar samt att kategorin endast tillåter analog reklam. Avgiften differentieras även i relation till zon, utöver detta görs en viss justering baserat på kontorets analys av verksamhetstypen.

LOKALISERINGSTAVLOR, ersätter kategorin samlingstavla som avsett lokaliseringstavlor vid industriområden. Kategorin öppnas upp för att inkludera information med syfte att underlätta lokalisering. Kategorin blir fortsatt avgiftsbefriad.

INFORMATION, ersätter en tidigare kategori som även inkluderade hänvisningstavlor. Hänvisningstavlor upplåts idag inte genom polistillstånd och kategorin justeras därför till att hantera upplåtelser för allmännyttig information utan reklaminslag. Avgiften differentieras även i relation till zon.

ÖVER GATA/VÄG ersätter tidigare kategorin Banderoll. Kategorin gör till skillnad från tidigare version skillnad på reklamobjekt och utsmyckningsobjekt.

Kontoret bedömer att sponsringsreklam i samband med evenemang och så kallad ”city dressing” faller inom kategorin utsmyckning trots sina eventuella inslag av marknadsföring.

I nuvarande taxa är kostnaden 360 kr per dygn och föremål. Kontoret föreslår att avgiften för utsmyckning nedsätts med 70% i relation till reklamobjekt. Vidare förtydligar kontoret att avgiften beräknas per objekt som används att monteras på och inte per utsmycknings- eller reklamobjekt. Exempelvis är ett linspänn ett objekt.

Kategorier inom rubriken Reklam & Information som endast räknas upp enligt index och inte genomgår större justeringar:

ÖVERDAGENSKYLT

VARUMÄRKESKYLT

Övrigt

I övrigt utgår kategorin byggskylt då regleringar gällande information och reklam vid byggverksamhet hanteras i villkorsbilagor inom rubriken Byggverksamhet. Övrig marknadsföring i anslutning till byggverksamhet upplåts som reklam.

Kategorier under rubriken: Evenemang

Nuvarande kategorierna evenemang utan avgift samt evenemang med avgift utgår och ersätts av den nya kategorin EVENEMANG.

EVENEMANG

Kategorin delas upp i tre olika evenemangstyper.

1: Konventionella evenemang där avgiften behålls så som i nu gällande taxa men med en indexering. Evenemang som inte är marknadsföringsevenemang men där det förekommer marknadsföring från sponsorer faller fortfarande inom denna typ av evenemang. Detta även med inslag av marknadsföring från olika aktörer.

2: Marknadsföringsevenemang som är en dubblering av konventionella evenemang, så som i nu gällande taxa. Evenemang av denna typ har tidigare i vissa sammanhang tidigare benämnts reklamevenemang.

3: Subventionerade evenemang får en mycket låg maxavgift (500 kr-1 000 kr per dygn) som gäller för:

- A. Icke kommersiella evenemang för barn och ungdom.
- B. Hjälpverksamhet med 90-konton
- C. Samhällsinformation, opinionsyttring och demonstration enligt

ordningslagens 2 kapitel 1 § p1.

D. Stadens förvaltningar och Parkteatern dock endast evenemang utan inträdesavgift.

A, B, C ovan är i nuvarande taxa avgiftsbefriade, men kontoret föreslår påförande av en avgift baserat på självkostnadsprincipen för handläggning.

Den fjärde punkten är ny och syftar till att justera avgiften i relation till avgiftslagens skrivningar ”nyttjarens fördel av platsen” och ekonomisk vinst inom förvaltningar. Dock är Parkteatern avgiftsbefriad även i nuvarande taxa.

Den tidigare avgiftsbefriade ”stadens parkteatrar/amfiteatrar” utgår då kontoret anser att kategorin EVENEMANG hanterar avgiftsdifferentieringen tillräckligt givet olika typer av verksamheter.

Särskilt om hjälpverksamhet i relation till EVENEMANG

Inom kategorin EVENEMANG föreslås hjälpverksamhet att fortsatt vara avgiftsbefriat. I förslaget tillkommer dock ett krav på att den sökande är en hjälporganisation som är godkänd av Svensk Insamlingskontroll.

Förslaget innehåller i och med kopplingen till 90-konton ett ökat säkerställande av att skänkta medel under kontrollerade former når sitt syfte. Svensk Insamlingskontroll är en ideell organisation som godkänner hjälpverksamhet för 90-konton.

Att registreras och godkännas för ett 90-konto är enligt 2017 års information förknippat med en årsavgift på 0,06 % av organisationens totala verksamhetsintäkter med ett min/max på 5 000 kr respektive 60 000 kr.

Föreningens syfte är att verka för att insamlingar bland allmänheten för humanitära, välgörande, kulturella och andra allmännyttiga ändamål sker under betryggande kontroll, att insamlingar inte belastas med oskäligen kostnader, att sunda marknadsföringsmetoder används på insamlingsområdet samt att ändamålsenliga metoder för insamlingskontroll utvecklas.

FILM/TV/FOTO är en utveckling av kategorin filminspelning. Kontorets bedömning är att kategorin med endast timavgift för filminspelning till skillnad från tidigare tim- eller dygnsavgift förenklar och ökar flexibiliteten. Just flexibilitet är enligt kontoret prioriterade förbättringar för aktörerna inom branschen. Den tidigare avgiften för OB-buss justeras för att bättre harmonisera med kostnader för parkeringsdispenser.

CIRKUS

Avgiften justeras i relation till zon och nuvarande begränsning på max fem dygn utgår.

Övrigt

Kategorin evenemang med lokal anknytning utgår då kontoret anser att kategorin EVENEMANG tillräckligt hanterar avgiftsdifferentieringen för olika verksamhetstyper. Kategorin privata sammankomster utgår eftersom denna i princip anger att staden inte upplåter mark för privata sammankomster. Eventuella ärenden hanteras enligt bestämmelserna för upplåtelser som faller utanför taxan.

Även kategorin tältmöten utgår då kontoret anser att definitionen ”trossamfund eller liknande” är för vag för att vara förenlig med likabehandling. Kontoret anser att kategorin EVENEMANG hanterar avgiftsdifferentieringen tillräckligt givet olika typer av verksamheter.

Kategorin bangolfbanor samt tennisbanor utgår. Kontoret anser att kategorierna är för exkluderande för att vara förenliga med likabehandlingsprincipen. Upplåtelser av denna typ hanteras inom övriga kategorier.

Särskilt om inträdesavgifter

Kontorets riktlinjer för inträdesavgifter föreslås vara att detta tillåts med undantag för marknadsföringsevenemang och vid subventionerade evenemang.

Särskilt om uppdrag från trafiknämnden gällande evenemang

Enskedespelet

Vid trafiknämndens sammanträde 2016-03-10 fick kontoret följande uppdrag:

”Inför kommande år är det däremot angeläget att nämnden medverkar till att staden och Enskedespelet tillsammans hittar stabila former för spelens framtid. En översyn av denna typ av verksamhets upplåtelse regler kan därför behöva genomföras inför säsong 2018.”

Den typ av aktivitet som Enskedespelet innebär, där en stor yta tas i anspråk under mycket lång tid, skiljer sig från andra typer av upplåtelser kopplat till

evenemang. Kontorets policy är att endast upplåta evenemang i 7 dagar, vid mycket längre upplåtelse av denna typ har kontoret sett upplåtelsen som en tillfällig typ av anläggning. I förslaget till ny taxa föreslår kontoret därför under rubriken anläggningar och byggnader att den nya kategorin TILLFÄLLIG AKTIVITETSANLÄGGNING införs. Kategorin förslås inte kunna nyttjas i A-zon. Den nya kategorin innebär att Enskedespelet med en ansökan inför ett eventuellt genomförande 2018 och med liknande förutsättningar som när evenemanget anordnades 2016, skulle få en avgift med likvärdig dygnsavgift som 2014 och 2016.

Quarnevalen

Vid trafiknämndens sammanträde 2017-03-09 fick kontoret följande uppdrag:

”Trafikkontoret ska i samband med kommande revidering av upplåtelseavgiften se över möjligheterna att tillföra en kategori motsvarande förberedelse för kulturarrangemang.”

Kontoret bedömer att det inte finns något lagstöd för att skapa en särskild kategori för förberedelser av evenemang, så kallad etablering, med en lägre avgift. Kontoret anser det inte heller lämpligt då en etablering av ett evenemang i de flesta fallen tar samma yta i anspråk som ett genomförande. Det går heller inte att särskilja nyttjarens fördel av platsen från själva genomförandet då en etablering inte genomförs utan ett genomförande och vice versa.

I nuvarande och föreslagna taxa görs ingen skillnad på etablering, genomförande eller avetablering, samma villkor och avgifter gäller för alla dygn inom respektive kategori. Avgiftslagen och likabehandlingsprincipen gör även att ett särskiljande av exempelvis kulturevenemang från idrottsvenemang saknar lagstöd.

Quarnevalen anordnas vart tredje år. Nästa tillfälle skulle alltså infalla 2020. Vid en eventuell ny ansökan med liknande förutsättningar som 2017 bedömer kontoret att Quarnevalens område för byggnation av ”karnevalsfordon” faller under kategorin TILLFÄLLIG AKTIVITETSANLÄGGNING.

Sammanfattning

Kontoret har inte identifierat något lagstöd för att särskilja kulturverksamhet, idrottsverksamhet eller olika delprocesser vid ett evenemangsgenomförande så som exempelvis etablering. Det finns heller inget identifierat lagstöd för att ta hänsyn till aspekten att staden aktivt beslutat och arbetat för att ett specifikt evenemang skall genomföras.

I arbetet med revidering har kontoret haft en dialog med idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen som baserat på sina budgetuppdrag arbetar med stöd till evenemang och föreningsverksamhet. Även bolaget Stockholm Business Region arbetar med ekonomiskt stöd till arrangörer. Detta till skillnad mot trafikkontoret som med sin upplåtelseverksamhet ansvarar för en tillståndsprocess och bedriver myndighetsutövning.

Kontoret arbetar löpande med att förbättra informationen till arrangörer om vad som gäller i samband med upplåtelser av offentlig plats för evenemang och hur detta påverkar eller påverkas av andra delar av stadens organisation. Kontoret

kommer i sitt informationsarbete att se över hur detta skulle kunna förbättras både i relation till förvaltningar, kommunala bolag och till arrangörer. Syftet med detta är att så tidigt som möjligt i processen informera arrangörerna om möjligheterna och förutsättningar för evenemang i staden.

Kategorier under rubriken: Byggverksamhet

Särskilt om reklam och kommunikation vid byggverksamhet

Nyttjande av ytor för reklam inom områden och på objekt upplåtna för byggverksamhet föreslås en tydligare begränsning.

Ytor på upplåtelse inom rubriken byggverksamhet får nyttjas för information. Informationen får innehålla uppgifter om projektet, byggherre och huvudentreprenörs namn, logotyp samt kontaktinformation. Max yta är 15 m² per byggprojekt och ytan avser total yta inom projektet.

På ett likvärdigt sätt som ovan får exponeringsytor tillhörande en lokal med verksamhet, som tillfälligt blockeras på grund av byggverksamhet, upplåtas på närliggande lämplig yta tillhörande byggverksamheten.

FRISTÅENDE OBJEKT

Kategorin som idag används för containers och arbetsbodar har idag en avgift som fram till och med den 14:e dagen av upplåtelsen inte tar hänsyn till upplåtelsens fysiska storlek.

Därefter övergår avgiften till att vara baserad på m² och tid. Det nya förslaget innebär att avgiften helt baseras på storlek och tid.

STÄLLNINGAR justeras från en avgift per 6-månaders period till en avgift per månad. Justeringen innebär även att ställningar delas upp i kortare eller längre än 5 längdmeter. Upplag för material i samband med montering justeras från fast pris för bestämd yta om 25m² till att spegla avgiften för byggetablering och därmed baseras på antal m² samt antal dagar. Syftet med kategorin är, så som i nuvarande taxa, att byggnadsställningar där tillgänglighet säkerställs har en avsevärt lägre avgiftsnivå.

Kategorier inom rubriken Byggverksamhet som endast räknas upp enligt index och inte genomgår större justeringar

BYGGETABLERING

FRISTÅENDE MOTORREDSKAP/MOTORDRIVET FORDON

Kategorier under rubriken: Anläggningar och byggnader

MARKOMRÅDE FÖR KOMMUNAL VERKSAMHET ersätter den tidigare kategorin som hanterade upplåtelse för markområden för skol-och förskoleverksamhet. Kategorin nyttjas i nuläget exempelvis för att utöka förskolegårdar, upplåta för tillfälliga lokaler för skolverksamhet och liknande. Förändringen syftar till att möjliggöra upplåtandet av offentlig plats även för övrig kommunalt finansierad verksamhet inom utbildning och omsorg.

AVGIFTSBEFRIADE ANLÄGGNINGAR är en ny kategori för helt avgiftsbefriade upplåtelse, exempelvis återvinningsstationer, förvaring av hjälpmedel för funktionsnedsatta så som permobiler eller så kallade "rullstolsgarage" samt hjälpverksamhet i form av insamling eller utdelning som ej

sker i evenemangsform. TILLFÄLLIGA PARKER blir i förslaget en del av denna kategori även om sökande inte är staden. Kontorets förslag baseras på att oavsett om staden, privatpersoner eller näringsidkare finansierar en tillfällig park så tillförs stadsrummet en positiv förändring. Förbudet mot reklam i de tillfälliga parkerna gör även att ekonomisk vinning är ytterst begränsad.

TILLFÄLLIGA PARKERINGAR syftar till att slå samman de nuvarande två kategorierna som hanterar parkering. Kontoret eftersträvar att inte upplåta offentlig plats för parkering. Dock finns ett behov av möjligheten att tillfälligt upplåta för parkering.

Avgiften justeras för att anpassas efter stadens plan för gatuparkering. Förslaget innebär en kraftig ökning av avgifterna för upplåtelser av offentlig plats för tillfällig parkering.

Upplåtelser för infartsparkeringar får en separat och lägre avgift inom kategorin för att bättre spegla nyttjarens fördel av platsen. Resonemanget bygger på att parkeringen är möjlig att nyttja avgiftsfritt med SL-kort.

BÅTOMRÅDE är en ny kategori för de upplåtelser kopplade till verksamhet med fritidsbåt som kontoret hanterar. Avgift för brygga och uppställningsområde harmoniserar med idrottsförvaltningens avgifter. Avgifter för kommersiellt bruk harmoniserar med likvärdiga upplåtelser inom hamnentreprenad.

TILLFÄLLIG AKTIVITETSANLÄGGNING

Kategorin är ny och syftar till att hantera olika typer av kulturverksamhet, idrottsverksamhet och lägerverksamhet som bedrivs under lång tid och på stora ytor. Kategorin möjliggör större hänsyn till nyttjarens fördel av platsen för denna typ av upplåtelser. Kontoret föreslår att upplåtelsen endast tillåts inom zon B-D.

Ekonomiska konsekvenser

Sammanfattning av ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att alla taxans kategorier i någon form justeras. Kontorets avsikt är att de totala upplåtelseintäkterna ska ligga på samma nivå som tidigare.

Alla kategorier i förslaget eller beräkningsgrunderna för nytillkomna kategorier räknas upp enligt KPI baserat på perioden juni 2016 till juni 2017. En minimiavgift finns i nu gällande taxa för ett antal kategorier och kompletteras med ett antal nya kategorier i förslaget.

Vid ekonomiska konsekvensanalyser har underlag från 2016 använts. Kontoret vill framhålla att många justeringar i taxan är gjorda baserat på målet att förenkla för både allmänhet och näringsliv men även kontorets handläggningsprocesser. Det sistnämnda och dess ekonomiska påverkan för kontoret är i dagsläget inte möjligt att närmare analysera. Kontorets uppfattning är dock att de sammantagna förändringarna i förslaget med tiden kommer att skapa en effektivare tillståndsprocess.

Nya kategorier och dess avgiftsberäkningar

Nyttillkomna kategorier har avgiftsbestämts med utgångspunkt från existerande upplåtelser inom taxan eller likvärdiga förekomster inom stadens övriga avgiftssystem.

Måluppfyllelse och styrdokument

I arbetet med förslaget har kontoret primärt utgått från kommunfullmäktiges inriktning för trafiknämnden i stadens budget för 2017 och i tillägg till detta från av fullmäktige beslutade:

- Vision 2040 – Ett Stockholm för alla
- Stockholms stads program för evenemang
- Stockholms stads filmstrategi

Tillgänglighet och framkomlighet

Tillgängligheten i gaturummet skall vara lika för alla, detta är en viktig del i kontorets förslag. Vid justeringar av avgifter samt övergripande villkor för kategorierna vägs påverkan av tillgänglighet in. Den primära delen av arbetet för att säkerställa tillgänglighet gör kontoret genom sin handlägningsprocess samt genom de villkorsbilagor som bifogas tillstyrkta upplåtelser. Dessa föreskriver vilka tillgänglighetsfrågor som skall beaktas av tillståndsinnehavaren och anpassas för respektive typ av upplåtelse. Tillgänglighetsskapande upplåtelser är dessutom avgiftsbefriade inom kategorin Övriga markområden för att möjliggöra exempelvis ramper med syfte att förbättra tillgänglighet.

Miljö

Förslaget till förändring av avgifter för vissa upplåtelser anses inte påverka miljön.

Påverkan på barn

I och med föregående revidering avgiftsbefriades alla evenemang kopplade till barn- och ungdomsverksamhet. I och med att förslaget ytterligare förenklar för arrangörer anser kontoret att barn och ungdomar får fortsatt nytta av förslagens effekter.

Jämställdhetsanalys

Se bilaga 3.

Jämlikhetsanalys

Kontoret anser att det övergripande resonemang som förs i bilagd jämställdhetsanalys är direkt överförbart till en jämlikhetsanalys. Detta eftersom statistik som använts i jämställdhetsanalysen även påvisar otrygghet hos bland annat utrikesfödda och äldre.

Näringsliv och jobb i regionen

Kontoret bedömer att de förenklingar och förtydliganden som föreslås i och med revideringen bidrar till att förbättra förutsägbarheten av taxan och göra den mer lättförståelig. Försäljningsplatser under kortare tidsperioder får en sänkt avgift vilket bedöms uppmuntra till enklare former av försäljning. Möjligheten till att ha en serveringsyta i närheten av olika typer av näringsverksamhet är även detta något som kontoret bedömer positivt i sammanhanget.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner för egen del förslaget avseende revidering av avgifter för upplåtelse av offentlig plats enligt vad som följer av detta tjänsteutlåtande samt tillhörande bilagor och föreslår kommunfullmäktige att godkänna desamma.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 januari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till trafiknämndens förslag till reviderad taxa för upplåtelser av offentlig plats. De föreslagna ändringarna bedöms uppnå syftet att åstadkomma en taxa med bättre förutsägbarhet om vilken avgift som gäller. Även förutsättningarna för likabehandling har förbättrats. Genom införandet av minimiavgift för alla kategorier har risken för godtyckliga beslut minskat och handläggningen förenklats. Tydliga spelregler efterfrågas av företag och civilsamhälle och är en grundförutsättning för ökad ekonomisk aktivitet.

Med de föreslagna förändringar förenklas handläggningen kring tillståndshanteringen, vilket i *Stockholms stads program för evenemang*, beslutad av kommunfullmäktige den 7 november 2016 (utl. 2016:157), anges som ett förbättringsområde. Därmed ökar förutsättningarna för fler evenemang i Stockholm. Även i *Stockholms stads filmstrategi*, beslutad av kommunfullmäktige den 17 maj 2017 (utl. 2017:118) betonas vikten av en enkel och tydlig tillståndsprocess. I den processen är taxan en betydelsefull komponent, som med dessa förbättringar kan bidra till att underlätta för filmproducenter att spela in film i Stockholm.

Förbättrad framkomlighet är en viktig faktor i ansträngningarna att uppnå miljöeffektiva transporter och stadsledningskontoret ser positivt på de taxeförändringar som ökar incitamenten för att minska ytor och tidsperioder för tillfälliga störningar.

Införandet av den nya zonen W, för så kallade döda ytor ("wasted spaces"), kommer enligt stadsledningskontoret bedömning att förbättra stadens möjligheter att uppnå målet om en levande stadsmiljö. Då markupplåtelseavgiften blir noll kronor för evenemang och försäljningsverksamheter på dessa mindre attraktiva platser bör det kunna locka till ökad aktivitet och leda till att närvaron i det offentliga rummet ökar och att nya naturliga mötesplatser skapas.

Stadsledningskontoret har uppmärksammat att det i bilaga 2b Avgifter, under kategorierna Försäljningsplats respektive Marknad, förekommer hänvisning till bilaga 2d. Kontoret erfar att dessa hänvisningar är felaktiga och ska tas bort.

Stadsledningskontoret erfar att den indexuppräknning som har gjorts motsvarar en ökning med cirka 1,7 procent. Nämndens totala intäkter av upplåtelser är en funktion av den ekonomiska aktiviteten i staden, avgifternas storlek och effektiviteten i tillståndsprocessen.

Stadsledningskontoret ser positivt på att trafiknämnden avser att utreda och föreslå en revidering av taxan inom området fristående försäljningsbyggnader under 2018.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer den reviderade taxan för upplåtelse av offentlig plats, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 2a-c och med beaktande av stadsledningskontorets utlåtande, att gälla från och med det första månadsskiftet efter kommunfullmäktiges beslut.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (M) och Karin Ernlund (C) enligt följande.

Nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut samt att därutöver anför följande:

Vid trafiknämndens sammanträde i mars 2017 fick trafikkontoret i uppdrag att ”se över möjligheterna att tillföra en kategori motsvarande förberedelse för kulturarrangemang”. Vi välkomnar att Trafikkontoret nu har arbetat fram en revidering av stadens upplåtelse taxa. Tyvärr är kontorets bedömning att en avgiftsdifferentiering mellan kulturevenemang och andra evenemang strider mot likabehandlingsprinciperna i avgiftslagen.

Vi förstår att trafikkontoret velat hitta en lösning för Enskedespelen och Quarnevalen genom den nya kategorin tillfällig aktivitetsanläggning. Dock innebär detta en drygt fem gånger så hög avgift för exempelvis Enskedespelen, vilket inte är de signaler staden tidigare skickat när man velat hitta ”stabila former för spelens framtid”.

Nuvarande kategorier ”evenemang utan avgift” samt ”evenemang med avgift” föreslås utgå och ersättas av den nya kategorin ”evenemang”. Vi har egentligen inget att erinra mot denna förändring. Dock kvarstår problemet med långa kulturevenemang då Trafikkontorets policy även fortsättningsvis kommer att vara evenemang i maximalt sju dagar. Vid längre upplåtelse föreslår kontoret istället att den nya kategorin ”tillfällig aktivitetsanläggning” införs. Det är mycket oklart hur denna kategori kan hjälpa eller stjälpa evenemang som exempelvis Enskedespelen eller Quarnevalen som varar betydligt längre.

Vi kan instämma i att nuvarande avgiftslagstiftning är stelbent vilket innebär problem när staden ska kunna särskilja olika typer av evenemang. Istället krävs det långsiktiga lösningar där kulturevenemang har möjlighet till långsiktig planering. Tillfälliga särlösningar som exempelvis gjordes för Quarnevalen 2017 måste undvikas då det riskerar att arrangörer får motstridiga besked samt att skapa onödiga konflikter mellan olika evenemang. Taxesystemet måste kunna utformas med denna typ av evenemang i åtanke för en rolig och levande stad.

Vidare anser vi att staden som regel, genom trafiknämnden och, i vissa fall, stadsbyggnadsnämnden, bör inta en tillåtande hållning till tillfälliga evenemang och upplåtelser på offentliga platser, även under längre tid än 7 dagar.

Idag krävs t.ex. bygglov för en varaktig byggnad enligt Plan- och bygglagen. Med varaktig avses längre tid än en månad, vilket omsatt i praktiken försvårar möjligheten till tidsbegränsade aktiviteter i stadens offentliga rum även om dessa endast är tänkta att pågå i bara två månader. Rimligtvis bör staden tillåta tidsbegränsade arrangemang som uppskattas av många i upp till fyra månader utan att bygglov ska krävas.

Den föreslagna avgiften för food trucks är orimlig och bör tas bort. Majoriteten har redan chockhöjt avgiften för nyttoparkeringstillstånd. Den nu föreslagna avgiften kommer innebära att många kommer att bli tvingade att lägga ned. Food trucks har förutsättningar att skapa nya jobb och företag, och skapar ett mervärde för många utan att kräva bestående ingrepp i stadens fysiska utformning. Därför måste den föreslagna avgiften utgå och den rådande avgiften för nyttoparkeringstillstånd sänkas.

Reservation anfördes av Patrik Silverudd (L) enligt följande.

Nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis bifalla kontorets förslag.
2. Att de av kontoret föreslagna taxeförändringarna justeras utefter vad som nedan anför.
3. Att därutöver anföras:

Vid trafiknämndens sammanträde i mars 2017 fick trafikkontoret i uppdrag att se över möjligheterna att tillföra en kategori motsvarande förberedelse för kulturarrangemang.

Vi välkomnar att Trafikkontoret nu har arbetat fram en revidering av stadens upplåtelse taxa. Tyvärr är förslaget som kommit nämnden tillhanda olyckligt och behöver omarbetas på ett flertal punkter.

Kontoret har gjort bedömningen att en avgiftsdifferentiering mellan kulturevenemang och andra evenemang strider mot likabehandlingsprinciperna i avgiftslagen. Dels behöver lagen förändras för att kunna säkerställa att högt uppskattade evenemang och tillställningar ska kunna finnas även i framtiden, dels behöver staden hitta lösningar som inte bara tillgodoser speciellt utpekade evenemang, utan också ser till att nya potentiella evenemang ska kunna tillkomma.

Att kontoret hävdar att Enskedespelets avgift blir likvärdig den de betalade 2014 samtidigt som den föreslagna avgiften för tillfälliga aktivitetsanläggningar riskerar att resultera i betydligt dyrare totalkostnad för evenemanget är djupt oroande. Vidare blir resultatet av att tennisbanor och bangolf tas bort som kategorier förödande för etableringar som funnits i väldigt lång tid och som är älskade av många. Staden måste ta fram ett kategoriseringssystem, och avgiftsnivåer, som säkerställer att vi kan få en varierad stad med olika kultur, fritid och idrottsinslag som både innefattar redan existerade anläggningar och kommande idéer, utan att specifika undantagskategorier skapas som riskerar att låsa ute nya aktörer. Utöver detta måste nya avgiftsförändringar i den här storleksklassen alltid fasas in kontinuerligt, så att verksamheter har möjlighet att ställa om.

Vi är kritiska till kontorets policy att inte upplåta evenemang i längre än sju dagar och att det svaret som avgivits är otydligt huruvida den policyn berör den nya kategorin tillfälliga aktivitetsanläggningar. Detta måste förtydligas i syfte att garantera att evenemang inom denna kategori ska kunna få tillstånd för fler än sju dagar. Om evenemang får tillstånd och bedöms skapa ett mervärde för stadens befolkning ser vi inget hinder för att dessa ges tillstånd som är så långa som lagen tillåter. Att det behövs ta fram särskilda undantag visar att det finns ett behov av längre tillstånd.

Vi är djupt oroade över de konsekvenser som kommer resultera av att evenemang utan avgift nu blir avgiftsbelagda. Förslaget visar att det inte finns en rimlig uppfattning om de ekonomiska förutsättningar som demonstrationer, hjälpverksamheter och icke kommersiella barn och ungdomsverksamheter har. Med föreslagna avgifter finns det en överliggande risk att många demonstrationer stoppas eller görs tillståndslösa. Att fritt kunna demonstrera är en grundläggande rättighet som inte får inskränkas till de som har råd. Liberalerna kan inte acceptera att dessa läggs under kvävande avgifter. Det är också lätt provocerande att de nya nivåerna bedöms representera en självkostnadsavgift då avgiften är baserad utifrån kvadratmeter och dygn, och inte utefter den faktiska handläggningstiden.

Den föreslagna avgiften för food trucks är orimlig och bör tas bort. Majoriteten har redan chockhöjt avgiften för nyttoparkeringstillstånd. Den nu föreslagna avgiften kommer innebära att många kommer att bli tvingade att lägga ned. Food trucks har förutsättningar att skapa nya jobb och företag, och skapar ett mervärde för många utan att kräva bestående ingrepp i stadens fysiska utformning. Därför måste den föreslagna avgiften utgå och den rådande avgiften för nyttoparkeringstillstånd sänkas.

Tillstånden, som dessa taxor avser, är av största vikt för att ha en levande, demokratisk och rolig stad att bo i. Detta måste tas i beaktande vid fortsatt arbete med dessa ansökningar och styrdokument som berör dem.